

RAČUNOVODSTVENO PRAĆENJE PRIHODA POSLOVANJA NA PRIMJERU PODUZEĆA KONZUM D.D.

Budimir, Nevena

Undergraduate thesis / Završni rad

2016

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Split, Faculty of economics Split / Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:124:496050>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-09-19**

Repository / Repozitorij:

[REFST - Repository of Economics faculty in Split](#)

**SVEUČILIŠTE U SPLITU
EKONOMSKI FAKULTET**

ZAVRŠNI RAD

**RAČUNOVODSTVENO PRAĆENJE PRIHODA
POSLOVANJA NA PRIMJERU PODUZEĆA
KONZUM D.D.**

Mentor:

Mr. Ivana Perica

Student:

Nevena Budimir

Split, kolovoz,2016.

SADRŽAJ:

1. UVOD	3
1.1. Definiiranje problema istraživanja	3
1.2. Ciljevi istraživanja.....	3
1.3. Metode istraživanja problema.....	3
1.4. Struktura rada	4
2. POJMOVNO ODREĐENJE PRIHODA	5
2.1. Račun dobiti i gubitka – izvještaj o uspješnosti poslovanja	6
2.2. Računovodstveni standardi	7
2.3. Klasifikacija prihoda:.....	8
2.3.1. Redovni prihodi:	8
2.3.2 Izvanredni prihodi:	9
3. PRIZNAVANJE I MJERENJE PRIHODA	11
3.1. Prihodi i kriteriji za njihovo priznavanje.....	11
4. RAČUNOVODSTVENO PRAĆENJE PRIHODA POSLOVANJA NA PRIMJERU PODUZEĆA KONZUM D.D.	16
4.1. Prihodi poduzeća Konzum d.d.	17
5. ZAKLJUČAK.....	27
LITERATURA	28
SAŽETAK.....	31
SUMMARY	31

1. UVOD

1.1. Definiranje problema rada

Prihodi predstavljaju veoma značajnu ekonomsku kategoriju za sva poslovna poduzeća. Koliko će poduzeće biti uspješno ovisi upravo o prihodima, ali i rashodima. Dobit ili gubitak nekog poslovnog poduzeća prikazuje se oduzimanjem rashoda od svih prihoda, te služe, upravo za navedeno tj. za mjerljivost uspješnosti poduzeća u financijskom smislu.

Problem istraživanja predstavlja utvrđivanje specifičnosti računovodstvenog praćenja prihoda i njihovu važnost za upravljanje poslovanjem. Ovaj završni rad prikazuje temeljiti prikaz računovodstvenog praćenja prihoda u poslovanju na primjeru poduzeća Konzum d.d.

1.2. Ciljevi rada

Cilj ovog rada je objasniti ulogu prihoda u praćenju poslovanja, te na primjeru poduzeća Konzum d.d. prikazati i analizirati prihode i njihovu strukturu, te utjecaj na rezultat poslovanja. Nakon razrade samog pojma prihoda u prvom poglavlju, teorija se prikazuje u praksi i na taj način se dolazi do ostvarenja cilja završnog rada. Uspoređivati će se prihodi i njihova struktura za dvije godine te napraviti horizontalna i vertikalna analiza prihoda.

1.3. Metode rada

Da bi se moglo provesti istraživanje, u radu će se koristiti sljedeće znanstvene metode:

- metoda sinteze
- metoda analize
- metoda deskripcije
- metoda kompilacije.

1.4. Struktura rada

Ovaj završni rad raščlanjen je na pet poglavlja. U prvom i zadnjem poglavlju uobičajeno se nalaze *Uvod* u kojem su definirani problemi i ciljevi istraživanja, te se navode metode koje su korištene u istraživanju i *Zaključak* u kojem se sumiraju sva navedena saznanja iz rada.

Na kraju rada je popis svih korištenih izvora pri izradi rada. Prikazana je i struktura rada. U drugom poglavlju *Pojmovno određenje prihoda*, teorijski je razrađen pojam prihoda, podjela prihoda, način praćenja i općenita uloga u funkcioniranju poduzeća. Treće poglavlje je *Priznavanje i mjerenje prihoda*. Tu se prikazuju zakonski okviri za upravljanje prihodima u poduzeću. Četvrto poglavlje je *Računovodstveno praćenje prihoda poslovanja na primjeru Konzum d.d.* gdje se na primjeru poduzeća Konzum d.d. prikazuje u praktičnom smislu analiza prihoda i njihove strukture.

2. POJMOVNO ODREĐENJE PRIHODA

Prihodi su „povećanje ekonomskih koristi tijekom obračunskog razdoblja u obliku priljeva ili povećanje imovine odnosno smanjena obveza, što za posljedicu ima povećanje glavnice, ali ne ono u svezi s uplatama od strane sudionika u glavnici.“¹

Poslovno poduzeće je samostalna gospodarska, tehnička i društvena cjelina koja proizvodi dobra ili usluge za potrebe tržišta, koristeći se resursima potrebnima za proizvodnju i snoseći poslovni rizik, radi ostvarivanja dobiti i drugih ciljeva.²

Poduzeće se osniva kako bi ostvarilo svoj krajnji cilj, a to je ostvarivanje dobiti. Poduzeća mogu imati više funkcija, mogu ostvarivati opće interese, te kao takva mogu imati i neku sekundarnu funkciju. Kako bi poduzeće bilo profitabilno treba biti dobro organizirano. Treba imati i vlastiti financijski plan iz kojega će se moći pratiti sve važne stavke koje utječu na ostvarenje profita. Financijski plan sadrži proračun rashoda, prihoda i financijskih rezultata.

Prihod je povećanje ekonomskih koristi tijekom obračunskog razdoblja u obliku priljeva ili povećanja imovine ili smanjenja obveza, kada ti priljevi imaju za posljedicu povećanje kapitala, osim povećanja kapitala koje se odnosi na unose od strane sudionika u kapitalu.³

Prihodi su sastavni dio temeljnog financijskog izvještaja, računa o dobiti i gubitku. Obračunsko razdoblje za koje se u pravilu sastavlja račun dobiti i gubitka je jedna kalendarska godina, ali se izvještaj po potrebi može sastavljati i za kraća vremenska razdoblja, kao polugodišnje, kvartalno itd. Razlika prihoda i rashoda predstavlja financijski rezultat.

---

¹ Grupa autora (2003): HZRIFD, Zagreb, str. 382-401.

² Bolfek B. (2015): Pojam i vrste poduzeća, Nastavni materijal, Sveučilište u Zadru, raspoloživo na: www.vsmi.hr/nastava/nastavni-materijali/doc_download/876-2-poduzece.html [20.07.2016.]

³ http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2015_08_86_1709.html, [18.07.2016.]

Prihodi supovećanje ekonomskih koristi do kojih dolazi zbog povećanja imovine ili smanjenja obveza. Resursi od kojih se očekuju buduće ekonomske koristi znače povećanje imovine. Smanjenje obveza znači smanjenje dugova. Prihodi za posljedicu imaju povećanje glavnice. Ukoliko su prihodi veći, veća je i glavnica.

Glavnica se ne mora povećati samo od prihoda. Na primjer može se povećati zbog emisije novih dionica. Time se povećava imovina poduzeća, samim time i glavnica.

Ostvareni prihod može se raspoređivati po postotnom udjelu pojedinog sudionika. Računa se udio u jednom iznosu izražen u postotku. Mora obuhvaćati elemente strukture cijene.

Drugi način je da se ostvareni prihod raspoređuje fazno. Na temelju priznatih elemenata troškova kalkulacije. Dobit se raspoređuje na temelju udjela planirane dobiti svakog sudionika u ukupnom iznosu planirane dobiti u zajedničkom proizvodu.

2.1. Račun dobiti i gubitka – izvještaj o uspješnosti poslovanja

Kad se kaže da je neko poduzeće uspješno uglavnom se misli da ima sposobnost ostvarivanja postavljenih ciljeva. Račun dobiti i gubitka (bilanca uspjeha) pokazuje je li neko poduzeće posluje sa dobiti ili sa gubitkom kroz određeno vremensko razdoblje. Osnovni elementi računa dobiti i gubitka su prihodi i rashodi. Njihova razlika predstavlja financijski rezultat koji može biti pozitivan, negativan ili jednak nuli. Ukoliko je rezultat pozitivan, poduzeće posluje s dobiti. Ukoliko je rezultat negativan, poduzeće ima gubitke.

PRIHODI - RASHODI = FINANCIJSKI REZULTAT

PRIHODI > RASHODI = DOBIT

RASHODI > PRIHODI = GUBITAK

Slika 1: Utvrđivanje financijskog rezultata

Izvor: Žager, K., Tušek, B., Vašiček, V., Žager, L. (2007): Osnove računovodstva-Računovodstvo za neračunovođe, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, str. 54.

Shema računa dobiti i gubitka može biti propisana zakonom. Kod nas je predložena od strane strukovne organizacije. Vodi se računa o formalnom izgledu i strukturi prihoda i rashoda.

Može se prikazati u obliku jednostranog ili dvostranog računa. Obično se koristi jednostrani račun.

2.2. Računovodstveni standardi

Računovodstveni standardi predstavljaju detaljniju razradu pojedinih računovodstvenih načela u pogledu metoda obuhvata, računovodstvenog procesiranja i prezentiranja podataka informacija, ili drugim riječima, računovodstvena načela čine temelj, tj. polaznu osnovu za utvrđivanje standarda.⁴

Slika 2: Odnos računovodstvenih pretpostavki, načela i standarda

Izvor: Žager, K., Tušek, B., Vašiček, V., Žager, L. (2007): Osnove računovodstva-Računovodstvo za neračunovođe, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, str. 132.

⁴Žager, K., Tušek, B., Vašiček, V., Žager, L. (2007): Osnove računovodstva - Računovodstvo za neračunovođe, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, str. 138.

2.3. Klasifikacija prihoda

Osim razrade definicije prihoda potrebno je razmotriti i njihovu osnovnu podjelu. Prihode prema ZOR-u dijelimo na redovne (poslovne), financijski izvanredne prihode (rashode). Poslovni prihodi i prihodi od financiranja čine prihode iz redovitog poslovanja.

Prema računu dobiti i gubitka za male poduzetnike razlikuju se samo osnovne skupine prihoda: prihodi iz osnovne aktivnosti, prihodi iz drugih aktivnosti te izvanredni prihodi.

Prema širem računu dobiti i gubitka za srednje i velike poduzetnike, prihodi iz osnovne aktivnosti raščlanjuju se na prihod od prodaje, prihod na temelju uporabe vlastitih proizvoda, robe i usluga te ostali poslovni prihodi.

Druga skupina prihoda obuhvaća prihode od sudjelujućih interesa s povezanim i nepovezanim poduzećima, prihode od ostalih ulaganja i zajmova iz okvira stalne imovine s povezanim i nepovezanim poduzećima te prihode od ostalih interesa i slične prihode s povezanim i nepovezanim poduzećima. Posljednju skupinu prihoda čine izvanredni prihodi.⁵

2.3.1. Redovni prihodi

Redovni prihodi su poslovni prihodi koji se najčešće pojavljuju, gotovo svakodnevno, nastaju iz poslovne aktivnosti poduzeća. Uglavnom se ostvaruju poslovanjem odnosno prodajom proizvoda i usluga. Redovni prihodi dijele se na poslovne prihode i prihode od financiranja.

- Poslovni prihodi su prihodi koji nastaju od prodaje proizvoda odnosno osnovne djelatnosti poduzeća. U tu skupinu možemo ubrojiti prihode koji se pojavljuju svakodnevno, na primjer: prihode od prodaje proizvoda i trgovačke robe, dotacije, ostali poslovni prihodi.

---

⁵Sikavica, P., Bahtijarević-Šiber, F. (2001): Leksikon menadžmenta, Masmedia, Zagreb. str .445. ,446.

- Financijski prihodi su rezultat ulaganja viška slobodnih novčanih sredstava. Stječu pravo na dividendu ili kamate. Tu ubrajamo: pozitivne tečajne razlike, prihodi od dividendi, prihode od burzovnih transakcija i druge.

Ova podjela prihoda je definirana posebnim standardom Hrvatskog standarda financijskog izvještavanja HSFI jer se prema MRS-u izvanredni prihodi iskazuju u sklopu ostalih prihoda.

„Prema Zakonu o računovodstvu u Republici Hrvatskoj primjenjuju se Hrvatski standardi financijskog izvještavanja i Međunarodni standardi financijskog izvještavanja.“⁶

Prema ZOR-u, mikro, mali i srednji poduzetnici obveznici su Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja (HSFI), dok su veliki obveznici Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja (MSFI) ili MRS-eva (Međunarodni računovodstveni standardi).

2.3.2 Izvanredni prihodi

Izvanredni prihodi ne nastaju redovitim obavljanjem djelatnosti. To su oni prihodi koje poduzeće ne planira, ne očekuje. Mogu se odnositi na prošlu godinu (koja je već zaključena), ali i na tekuću godinu.

Izvanredni prihodi iz proteklih godina mogu biti: prihodi s osnove povrata poreza, doprinosi iz prošlih godina, prihodi po naknadnim fakturama za isporuke u prošlim godinama.

Izvanredni prihodi tekuće godine mogu biti: prihodi od primljenih nagrada, prihodi od primljenih odobrenja, naplaćena otpisana potraživanja, viškovi novca i vrijednosnih papira, ostali izvanredni prihodi.

Prema Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja prihode je također moguće podijeliti na prihode iz redovnih aktivnosti, dobitke i nerealizirane dobitke.

---

⁶http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2015_07_78_1493.html, [18.07.2016.]

Slika 3: Struktura prihoda prema MSFI

Izvor: Tušek, B. (2015): Računovodstveno praćenje rashoda, prihoda i utvrđivanje rezultata poslovanja, Ekonomski fakultet Zagreb, Zagreb, str. 7.[16.07.2016.]

3. PRIZNAVANJE I MJERENJE PRIHODA

Hrvatske standarde financijskog izvještavanja primjenjuju svi poduzetnici koji nemaju obvezu primjene MSFI-a. To se odnosi na sve male i srednje poduzetnike. Veliki poduzetnici i oni čije dionice ili dužnički vrijednosni papiri kotiraju na tržištu kapitala, obveznici su primjene MSFI-a.

3.1. Prihodi i kriteriji za njihovo priznavanje

Naš obračunski sustav počiva na Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji u kontekstu priznavanja i mjerenja prihoda i rashoda posebno ističu primjenu sljedećih pretpostavki i načela:⁷

- a) pretpostavka nastanka događaja
- b) načelo iskazivanja po bruto osnovi
- c) načelo sučeljavanja prihoda i rashoda
- d) načelo opreznosti

Za priznavanje prihoda nije potrebno da je novac u tom trenutku primljen. Dovoljno je da se razumno očekuje da će biti primljen.

Prihodi se priznaju u računu dobiti i gubitka ako je povećanje ekonomskih koristi povezano s povećanjem imovine ili smanjenjem obveze i ako se isti mogu pouzdano izmjeriti. Priznavanje prihoda nastaje u isto vrijeme kao i porast imovine ili smanjenje obveze. U knjiženju se primjenjuje načelo realizacije - prihod se priznaje kada su dobra i usluge isporučeni, a knjiži se po ispostavljenoj fakturi bez obzira što će naplata za ta dobra uslijediti kasnije. Prihod se priznaje onda kada je vjerojatno da će biti priljev ekonomske koristi za poduzeće i kada se može pouzdano izmjeriti, neovisno o tome kada će isti biti naplaćen.

„Prema tome, za priznavanje prihoda nije uvjet da je novac u tom trenutku primljen. Dovoljno je razumno očekivanje da će biti primljen. Zbog toga se u većini slučajeva prihod knjiži po

---

⁷ Žager, K., Tušek, B., Vašiček, V., Žager, L. (2007): Osnove računovodstva - Računovodstvo za neračunovođe, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, str. 63.

isporuci, odnosno po ispostavljenoj fakturi kupcu jer postoji razumno očekivanje da će faktura biti naplaćena.“⁸

Međutim, prihodi ne moraju izravno značiti primitak novca ili nekog novčanog ekvivalenta. Može još nastati od otpisa obveza, viškova na imovini, ukidanja rezerviranja i slično.

„Prihodima razdoblja za koje se utvrđuje porez (porezno razdoblje), sukladno članku 5., stavak 1. Zakona, smatraju se bruto povećanja gospodarstvenih koristi za isporučena dobra, obavljene usluge i po drugim osnovama u obliku priljeva ili povećanja imovine ili smanjenja obveza što ima za posljedicu povećanje kapitala do kraja tog razdoblja. Povećanjem kapitala smatraju se i sva izravna povećanja dobiti i svih oblika kapitala osim revalorizacijskih pričuva. S revalorizacijskim pričuvama izjednačavaju se i odgovarajuće pričuve za vrijednosna usklađenja financijske imovine, utvrđene po posebnim propisima.“⁹

Prema MRS-u 18 za priznavanje prihoda potrebno je ispuniti ove uvjete:

- da je roba stvarno predana kupcu ili da je usluga izvršena
- da se vrijednost prihoda može mjeriti
- da ne postoji velika neizvjesnost glede naplate potraživanja

Razlika između prihoda i rashoda daje financijski rezultat. Za taj postupak možemo također gledati računovodstveno načelo sučeljavanja prihoda i rashoda. Ovo načelo nalaže da se prihodima „suprotstave“ samo odgovarajući rashodi.

Uz prihode i rashode često se povezuje pojam primici i izdaci. Primici su priljevi novca, ali nisu prihodi jer prihodi povećavaju imovinu ili smanjuju obveze, ali u onom dijelu koji ima utjecaja na povećanje kapitala poduzeća.

U slučaju da je prihod priznat, a nastane nesigurnost naplate, poduzetnik će nenaplativi iznos ili iznos za koji je prestala vjerojatnost naplate, priznati kao rashod.¹⁰

---

⁸ Belak, V. (2006): Profesionalno računovodstvo, Zgombić & Partneri, Zagreb, str.681.

⁹ Belak, V. i sur. (2012): Računovodstvo poduzetnika, Računovodstvo, revizija i financije, Zagreb, str.1017.

¹⁰ Belak, V., Vudrić N., (2012): Osnove suvremenog računovodstva, Belak Excellens d.o.o., str. 333.

Kada se roba ili usluge zamjenjuju za proizvode ili usluge slične vrijednosti i prirode, u tom slučaju, prihod se ne priznaje.

Kada se proizvodi prodaju ili usluge pružaju u zamjeni za neslične proizvode ili usluge, ta se zamjena odnosno transakcija priznaje kao prihod. Taj se prihod mjeri po fer vrijednosti primljenih roba ili usluga usklađenoj za svotu transferiranog novca ili novčanih ekvivalenta.¹¹

Kada je ishod ugovora o izgradnji moguće pouzdano procijeniti, prihodi i rashodi priznaju se prema stupnju dovršenosti u obračunskom razdoblju u kojem su radovi nastali.¹²

3.2. Mjerenje prihoda

Prihodi se priznaju u visini fer vrijednosti. To je vrijednost umanjena za diskonte i rabate bez iskazanog poreza na dodanu vrijednost.

„Prihode treba mjeriti po fer vrijednosti primljene naknade ili potraživanja, uzimajući pritom u obzir odobreni rabat ili neki drugi trgovački popust koji je kupcu odobren u trenutku prodaje i istaknut je na izlaznom računu.“¹³

Fer vrijednost je cijena koja je prihvatljiva u slučaju prodaje imovine, ali i u slučaju transfera obveza.

Iznos prihoda koji proizlazi iz određene transakcije obično se utvrđuje sporazumno između subjekta i kupca ili korisnika imovine. On se mjeri po poštenoj vrijednosti primljene naknade ili potraživanja, uzimajući u obzir iznos svih trgovačkih popusta i količinskih rabata koje odobrava subjekt.¹⁴

Financijski instrumenti su podijeljeni na temelju kalkulacije njihove fer vrijednosti.

- Razina 1: financijski instrumenti koji kotiraju na aktivnom tržištu
- Razina 2: imovina ili obveze koji nisu uključeni u Razinu 1. Njihova je vrijednost određena direktno ili indirektno temeljem komparabilnih tržišnih podataka.
- Razina 3: imovina ili obveze čija se vrijednost temelji na podacima s aktivnog tržišta.

---

¹¹ Ibid, str. 334.

¹² Ibid, str. 334.

¹³ Belak, V. i sur. (2012): Računovodstvo poduzetnika, Računovodstvo, revizija i financije, Zagreb str.1017.

¹⁴ Odbor za standarde financijskog izvještavanja, raspoloživo na: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:32008R1126&rid=13> [19.09.2016.]

„U većini slučajeva naknada je u obliku novca ili novčanih ekvivalenata, a iznos prihoda jednak je iznosu novca i novčanih ekvivalenata koji je primljen ili se potražuje. Međutim, ako je priljev novca i novčanih ekvivalenata odgođen, poštena vrijednost naknade može biti manja od nazivnoga iznosa primljenoga novca ili potraživanja. Primjerice, subjekt može dati kupcu beskamatni kredit ili od njega primiti mjenicu s kamatnom stopom nižom od tržišne kamatne stope kao naknadu za prodane proizvode. Ako taj sporazum stvarno predstavlja financijsku transakciju, poštena se vrijednost naknade utvrđuje diskontiranjem svih budućih primitaka primjenjujući imputiranu kamatnu stopu. Imputirana kamatna stopa jasnije se može utvrditi kao“: ¹⁵

- prevladavajuća stopa za slični instrument izdavatelja sa sličnom kreditnom sposobnošću; ili
- kamatna stopa kojom se diskontira nazivni iznos instrumenta na tekuću novčanu prodajnu cijenu proizvoda ili usluga.

Razlika između poštene vrijednosti i nazivnoga iznosa naknade priznaje se kao prihod od kamata u skladu s točkama 29. i 30. i u skladu s MRS 39 Financijski instrumenti: priznavanje i mjerenje.¹⁶

---

¹⁵ Ibid.

¹⁶ Ibid.

Ako se roba ili usluge zamjenjuju ili razmjenjuju za robu ili usluge slične prirode i vrijednosti, to se ne smatra transakcijom koja stvara prihode. To je često slučaj s robom kao što su ulje ili mlijeko, gdje dobavljači međusobno razmjenjuju zalihe na različitim mjestima kako bi pravodobno zadovoljili potražnju na određenome mjestu. Ako se roba prodaje ili usluge pružaju u zamjenu za neistovrsnu robu ili usluge, ta se zamjena smatra transakcijom koja stvara prihod. Prihod se mjeri po poštenoj vrijednosti primljene robe ili usluga, usklađenoj za iznos prenesenoga novca ili novčanih ekvivalenata. Ako se poštena vrijednost primljene robe ili usluga ne može pouzdano izmjeriti, prihod se mjeri po poštenoj vrijednosti dane robe ili usluga, usklađenoj za iznos prenesenoga novca ili novčanih ekvivalenata.¹⁷

---

¹⁷ Ibid.

4. RAČUNOVODSTVENO PRAĆENJE PRIHODA POSLOVANJA NA PRIMJERU PODUZEĆA KONZUM D.D.

Konzum d.d. je najveći hrvatski trgovački lanac. Osnovna djelatnost ovog poduzeća je trgovina na veliko i malo. Prema podacima iz 2007.godine, Konzum je druga najveća tvrtka u Hrvatskoj iza INA-e. U većinskom je vlasništvu tvrtke Agrokor. Osnovano je 1957.godine sa sjedištem u Zagrebu, Marijana Čavića 1a.

Imaju svoj brand K Plus koji je jako cijenjen zbog toga što se hrana i proizvodi prodaju po pristupačnim cijenama za svako kućanstvo. Uvodi novi brand u veleprodajnom segmentu pod nazivom VELPRO 2003.godine kada ostvaruje rast prometa od 45%.

Konzum prodavaonice u skladu sa svojim veličinama se nazivaju:

- Konzum
- Konzum Maxi (srednja verzija Konzumovih supermarketa)
- Super Konzuma (najveća verzija Konzumovih supermarketa)

MISIJA:

„Naša je misija pružiti svakom kupcu najbolju vrijednost za novac kroz vrhunsku uslugu i zadovoljstvo kupnje te pomno izabran asortiman kvalitetnih roba s naglaskom na svjež, zdravo i domaće.“¹⁸

VIZIJA:

„Biti najbolji trgovački lanac u regiji koji će biti standard i mjerilo kvalitete i profesionalnosti u svim segmentima poslovanja - kupcima prvi izbor pri kupnji, zaposlenima poželjan poslodavac, poslovnim subjektima pouzdan partner i društveno odgovorna kompanija. Vrijednosti na kojima temeljimo naš uspjeh su kvaliteta, uslužnost, povjerenje, inovativnost i razumijevanje potreba naših kupaca.“¹⁹

Prema Zakonu o računovodstvu, poduzeće Konzum d.d. dužno je sastaviti izvještaj za svaku financijsku godinu u skladu s MSFI.

---

¹⁸ Konzum d.d. (2016): Službena web stranica poduzeća, osnovni podaci o poduzeću, [Internet], raspoloživo na: <http://www.konzum.hr/O-Konzumu/O-nama/Misija-i-vizija> [20.07.2016.]

¹⁹ Ibid.

U tablicama koje slijede bit će prikazano poslovanje Konzuma d.d. u 2014.godini i 2015.godini.

Tablica 1: Poslovanje domaćih maloprodajnih lanaca u 2014.godini

Poslovanje domaćih maloprodajnih lanaca u 2014.				
Tvrtka	Prihod	Promjena	Dobit	Promjena
Konzum	13.454	0,5%	108	-36,20%
Plodine	3.416	4,5%	41	13,80%
Lidl	3.275	9%	108	1266,90%
Kaufland	3.001	10,3%	-35	-32,80%
Spar	2.212	9,1%	-115	-8,30%
Tommy	2.065	4,4%	59	53,40%
Mercator H*	1.921	-25,7%	-253	-26,00%
Metro	1.787	-0,4%	-20	2,80%
Billa	1.639	0,9%	-69	29,60%
Studenac	1.256	3,2%	48	2,40%
Ukupno	34.025	1,07%		

Izvor: Poslovna Hrvatska, tportal.hr raspoloživo na: <http://www.tportal.hr/biznis/kompanije/381227/Lidl-prosle-godine-zaradio-koliko-i-mocni-Konzum.html> [20.07.2016.]

Iz tablice 1. je vidljivo poslovanje domaćih maloprodajnih lanaca u 2014.godini. Konzum d.d. zauzima vodeće mjesto sa prihodom od 13.454 milijardi kuna. Od toga dobit iznosi 108 milijuna kuna. Također iz stupca *Promjena* je vidljivo da su se prihodi povećali za 0,5% dok je dobit pala za 36,20%.

4.1. Prihodi poduzeća Konzum d.d.

U ovom poglavlju prikazati će se redovni, financijski te svi ostali prihodi poduzeća Konzum d.d. za 2014. i 2015. godinu.

Tablica 2: Prihodi od prodaje Konzum d.d. za 2014. i 2015. godinu

Godina	2015. godina (tis. kn)	2014. godina (tis. kn)
I.PRIHODI OD PRODAJE	13.036.228	12.206.022
1.Prihodi od prodaje trgovačke robe u zemlji	12.715.064	11.964.875
2.Prihodi od prodaje trgovačke robe-ino	231.560	173.102
3.Prihodi od prodaje usluga u zemlji	88.077	62.043
4.Prihodi od prodaje usluga-ino	1.527	6.002

Izvor: izrada autora na temelju preuzetih podataka, raspoloživo na: <http://www.fina.hr> [18.07.2016.]

Iz tablice 2. vidljivo je da su se svi prihodi od prodaje trgovačke robe u zemlji i inozemstvu povećali u 2015.godini u odnosu na prethodnu 2014.godinu za 830.206 kuna. Prihodi od prodaje trgovačke robe u zemlji u 2015.godini iznose 12.715.064 kuna, dok su u prethodnoj 2014.godini iznosili 11.964.875 kuna. Prihodi od prodaje usluga u zemlji su se povećali za 26.034 tisuće kuna, dok su se prihodi od prodaje usluga u inozemstvu smanjili za 4.475 tisuće kuna.

U 2015.godini u ukupnoj strukturi prihoda od prodaje najveći udio zauzimaju prihodi od prodaje trgovačke robe u zemlji. Najmanji udio od ukupne strukture prihoda zauzimaju prihodi od prodaje usluga u inozemstvu. Ista situacija je u prethodnoj, 2014.godini.

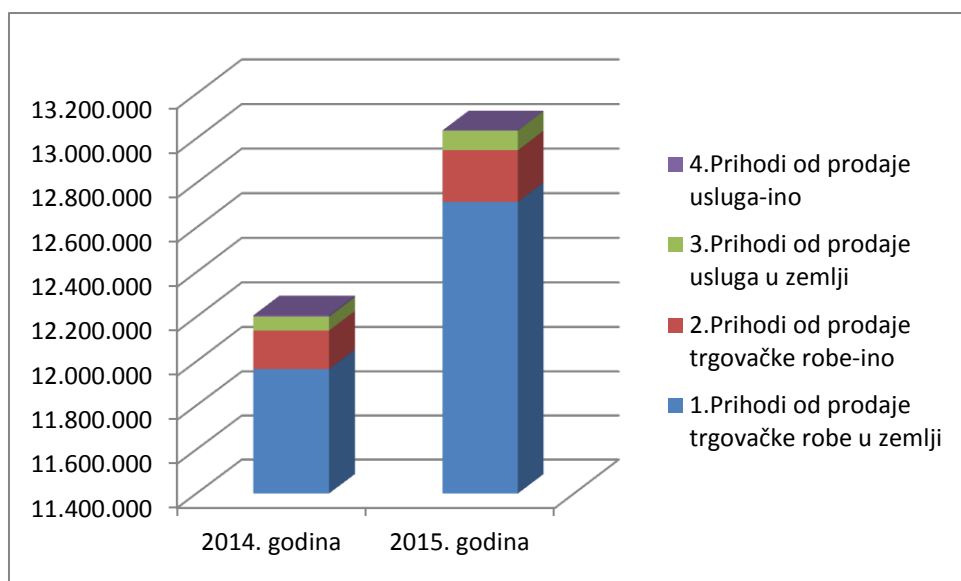
U tablici 3. prikazat će se izračun horizontalne analize prihoda od prodaje za Konzum d.d. , a ispod tablice će se dati komentar na analizu. Podaci će se prikazati na grafikonu 1.

Tablica 3: Horizontalna analiza prihoda od prodaje poduzeća Konzum d.d.

Godina	2014. godina (tis. kn)	2015. godina (tis. kn)	Iznos povećanja/smanjenja % iz 2015. na 2014.	
			Iznos	%
I.PRIHODI OD PRODAJE	12.206.022	13.036.228	830.206	6,80%
1.Prihodi od prodaje trgovačke robe u zemlji	11.964.875	12.715.064	750.189	6,27%
2.Prihodi od prodaje trgovačke robe-ino	173.102	231.560	58.458	33,77%
3.Prihodi od prodaje usluga u zemlji	62.043	88.077	26.034	41,96%
4.Prihodi od prodaje usluga-ino	6.002	1.527	-4.475	74,56%

Izvor: izrada autora

Za potrebe analize priložena je tablica gdje možemo vidjeti kako su se kretali svi prihodi od prodaje kroz promatrane dvije godine. Horizontalnom analizom utvrđeno je da je poduzeće Konzum d.d. tijekom promatrane dvije godine pokazalo pozitivan trend pa su se tako ukupni prihodi u 2015.godini povećali za iznos od 830.206 kuna odnosno za 6,80% u odnosu na 2014.godinu. Sve stavke bilježe određeni rast u 2015.godini osim prihoda od prodaje usluga na inozemnom tržištu koji bilježe pad od 4.475 kuna odnosno 74,6%.

Graf 1: Horizontalna analiza prihoda od prodaje poduzeća Konzum d.d.

Izvor: izrada autora

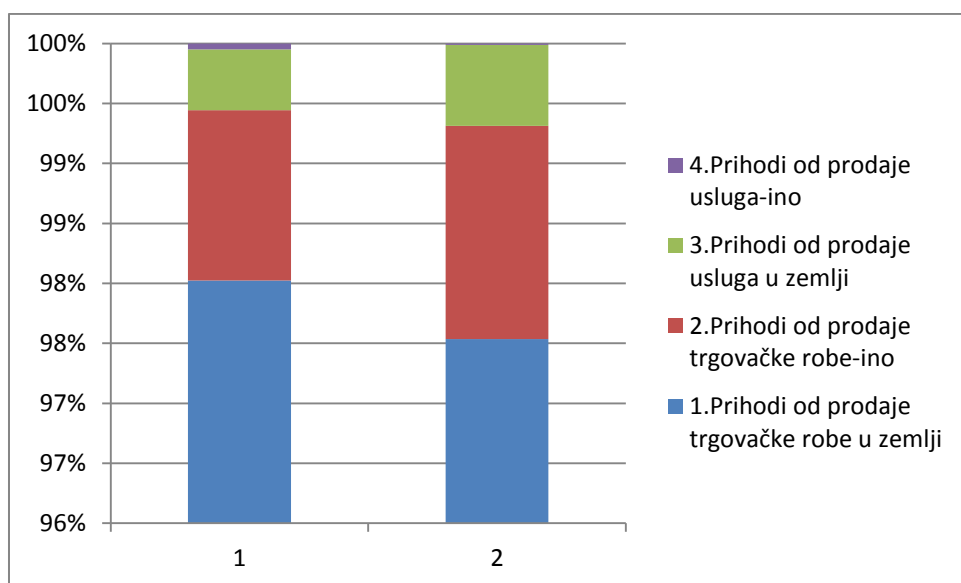
U tablici 4. prikazat će se izračun vertikalne analize prihoda od prodaje za Konzum d.d. , a ispod tablice će se dati komentar na analizu. Podaci će se prikazati na grafikonu 2.

Tablica 4: Vertikalna analiza prihoda od prodaje poduzeća Konzum d.d.

Godina	2014. godina (tis. kn)	2015. godina (tis. kn)	Struktura prihoda u 2014. i 2015. godini u %	
			2014.	2015.
I.PRIHODI OD PRODAJE	12.206.022	13.036.228	100%	100%
1.Prihodi od prodaje trgovačke robe u zemlji	11.964.875	12.715.064	98,02%	97,54%
2.Prihodi od prodaje trgovačke robe-ino	173.102	231.560	1,42%	1,78%
3.Prihodi od prodaje usluga u zemlji	62.043	88.077	0,51%	0,68%
4.Prihodi od prodaje usluga-ino	6.002	1.527	0,05%	0,01%

Izvor: izrada autora

Vertikalnom analizom u ovom primjeru uspoređuje se struktura prihoda poduzeća Konzum d.d. Promatrajući strukturu prihoda kroz dva uzastopna razdoblja (2014. i 2015.godina) uočeno je da prihodi od prodaje trgovačke robe u zemlji zauzimaju većinski udio, 98,2% u 2014.godini i 97,54% u 2015.godini. Učešće prihoda od prodaje trgovačke robe u inozemstvu, prihoda od prodaje usluga u zemlji se u ukupnim prihodima povećava u obje promatrane godine. Jedini pad zabilježen je kod prihoda od prodaje usluga u inozemstvu i to je pad za 0,04%.

Graf 2: Struktura prihoda od prodaje poduzeća Konzum d.d. u 2014. i 2015. godini

Izvor: izrada autora

Tablica 5: Ostali poslovni prihodi Konzum d.d.

Godina	2015. godina (tis. kn)	2014. (tis. kn)
I. OSTALI POSLOVNI PRIHODI	1.582.648	1.198.971
1. Rabati i naknade po ugovorima	921.610	766.031
2. Zakupnina, marketinške usluge i sl.	163.962	161.589
3. Nivelacije, akcijska prodaja	157.848	80.930
4. Viškovi	24.553	16.783
5. ZOPC skladišta	20.552	6.023
6. Prihod od naknade za ambalažni otpad	15.723	15.487
7. Prihod od ukidanja rezerviranja	12.240	-
8. Prihod od prodaje osnovnih sredstava	3.282	7.296
9. Prihod od otpisanih potraživanja	1.566	2.013
10. Prihodi iz ranijih godina	2.052	1.093
11. Prihodi od subvencija i dotacija	430	-
12. Naknadno odobrena cassa sconta	132	527
13. Ostali prihodi	259.698	141.199

Izvor: izrada autora na temelju preuzetih podataka, raspoloživo na: <http://www.fina.hr> [18.07.2016]

Pod ostale prihode ubrajaju se povremeni prihodi kroz tekuću godinu, asortiman nove trgovine, odobrenja, reklame i drugi prihodi.

Iz tablice 3. je vidljivo da su se ukupni ostali poslovni prihodi povećali 2015. godine u odnosu na 2014. godinu za 383.677 tisuća kuna. Izuzetak gdje je veći prihod u 2014. godini su tri

prihoda. To su prihod od prodaje osnovnih sredstava, prihod od otpisanih potraživanja i naknadno odobrena cassa sconta.

U ukupnoj strukturi ostalih poslovnih prihoda najveći udio u obje godine zauzimaju rabati i naknade po ugovorima. Slijede ih u 2015.godini ostali prihodi, a u 2014.godini zakupnine, marketinške usluge i sl.

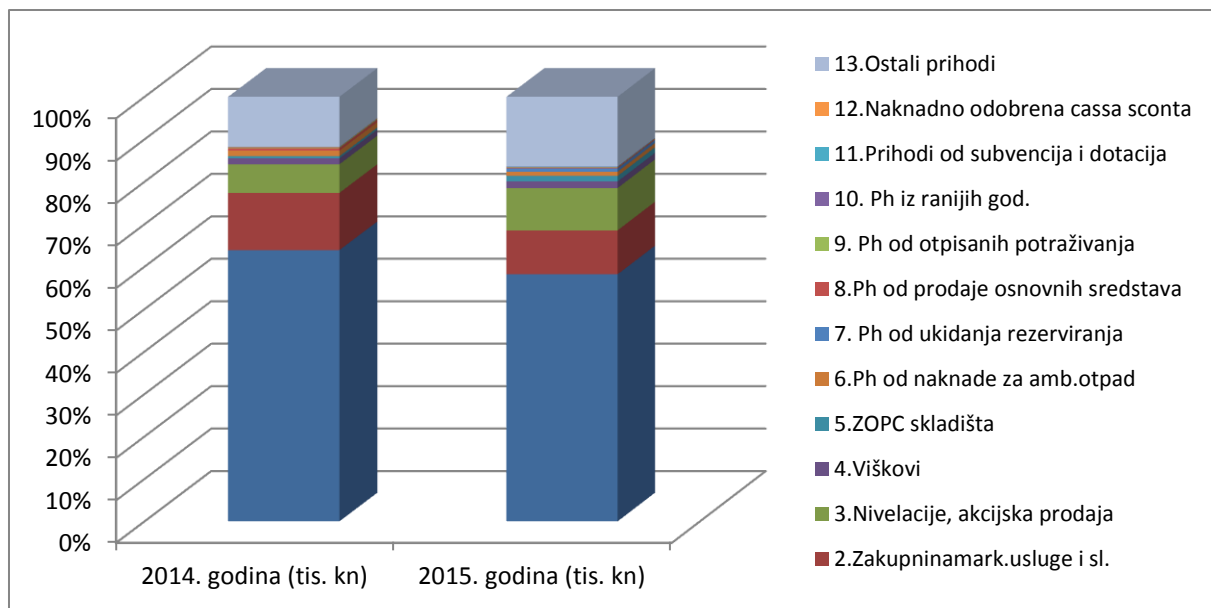
Najmanji udio u ukupnoj strukturi ostalih poslovnih prihoda u 2015.godini čine naknadno odobrena cassa sconta, dok su to u 2014.godini prihodi od subvencija i dotacija kojih uopće nema naspram 2015.godine.

U tablici 6. prikazat će se izračun horizontalne analiza ostalih poslovnih prihoda Konzum d.d. , a ispod tablice će se dati komentar na analizu. Podaci će se prikazati na grafikonu 3.

Tablica 6: Horizontalna analiza ostalih poslovnih prihoda poduzeća Konzum d.d.

Godina	2014. godina (tis. kn)	2015. godina (tis. kn)	Iznos povećanja/smanjenja % iz 2015. na 2014..	
			Iznos	%
I.OSTALI POSL.PH	1.198.971	1.582.648	383.677	32,00%
1.Rabati i naknade po ugovorima	766.031	921.610	155.579	20,31%
2.Zakupninamark.usluge i sl.	161.589	163.962	2.373	1,47%
3.Nivelacije, akcijska prodaja	80.930	157.848	76.918	95,04%
4. Viškovi	16.783	24.553	7.770	46,30%
5.ZOPC skladišta	6.023	20.552	14.529	241,23%
6.Ph od naknade za amb.otpad	15.487	15.723	236	1,52%
7. Ph od ukidanja rezerviranja	-	12.240	12.240	0,00%
8.Ph od prodaje osnovnih sredstava	7.296	3.282	-4.014	-55,02%
9. Ph od otpisanih potraživanja	2.013	1.566	-447	-22,21%
10. Ph iz ranijih god.	1.093	2.052	959	87,74%
11.Prihodi od subvencija i dotacija	-	430	430	0,00%
12.Naknadno odobrena cassa sconta	527	132	-395	74,95%
13.Ostali prihodi	141.199	259.698	118.499	83,92%

Iz priložene tablice možemo vidjeti kako su svi ostali poslovni prihodi porasli za 32% u 2015.godini u odnosu na 2014.godinu. Sve stavke osim prihoda od prodaje osnovnih sredstava i prihoda od otpisanih potraživanja imale su pozitivan trend rasta. Prihodi od prodaje osnovnih sredstava zabilježili su pad od 4.014 kn odnosno smanjili su se za 55,02%. Prihodi od otpisanih potraživanja su se smanjili za 447 kn odnosno za 22,21%.

Graf 3: Horizontalna analiza ostalih poslovnih prihoda poduzeća Konzum d.d.

Izvor: izrada autora

U tablici 7. prikazat će se izračun vertikalne analize ostalih poslovnih prihoda za Konzum d.d., a ispod tablice će se dati komentar na analizu. Podaci će se prikazati na grafikonu 4.

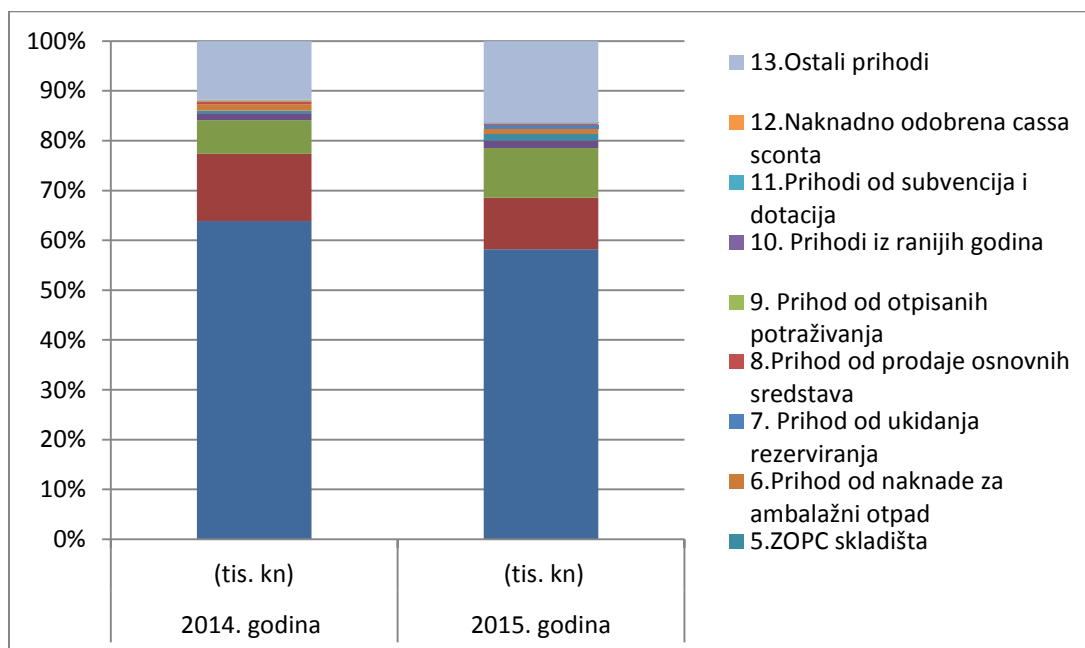
Tablica 7: Vertikalna analiza ostalih poslovnih prihoda poduzeća Konzum d.d.

Godina	2014. godina (tis. kn)	2015. godina (tis. kn)	Struktura prihoda u 2014. i 2015.godini u %	
			2014.	2015.
I.OSTALI POSLOVNI PRIHODI	1.198.971	1.582.648	100%	100%
1.Rabati i naknade po ugovorima	766.031	921.610	63,89%	58,23%
2. Zakupnina, marketinške usluge i sl.	161.589	163.962	13,48%	10,36%
3.Nivelacije, akcijska prodaja	80.930	157.848	6,75%	9,97%
4. Viškovi	16.783	24.553	1,40%	1,55%
5.ZOPC skladišta	6.023	20.552	0,50%	1,30%
6.Prihod od naknade za ambalažni otpad	15.487	15.723	1,29%	0,99%
7. Prihod od ukidanja rezerviranja	-	12.240	0,00%	0,77%
8.Prihod od prodaje osnovnih sredstava	7.296	3.282	0,61%	0,21%
9. Prihod od otpisanih potraživanja	2.013	1.566	0,17%	0,10%
10. Prihodi iz ranijih godina	1.093	2.052	0,09%	0,13%

11.Prihodi od subvencija i dotacija	-	430	0,00%	0,03%
12.Naknadno odobrena cassa sconta	527	132	0,04%	0,01%
13.Ostali prihodi	141.199	259.698	11,77%	16,41%

Izvor: izrada autora

Vertikalnom analizom u ovom primjeru uspoređuje se struktura ostalih poslovnih prihoda poduzeća. Promatrajući strukturu prihoda kroz dva uzastopna razdoblja (2014. i 2015.godina) uočeno je da rabati i naknade po ugovorima zauzimaju većinski udio, 63,89% u 2014.godini i 58,23% u 2015.godini. Isto tako vidimo da su u 2015.godini ti isti prihodi bili veći za 5,66%. Nije zabilježen nijedan pad u obje godine. Najmanji udio u cjelokupnim ostalim poslovnim prihodima u 2014.godini zauzimaju naknadno odobrena cassa sconta sa 0,04% i u 2015.godini sa 0,01%.

Graf 4: Struktura ostalih poslovnih prihoda poduzeća Konzum d.d.u 2015. godini

Izvor: izrada autora

Tablica 8: Financijski prihodi Konzum d.d.

Godina	2015. godina (tis. kn)	2014. godina (tis. kn)
I.FINANCIJSKI PRIHODI	321.865	49.648
1.Kamate	53.791	40.768
2.Pozitivne tečajne razlike	11.050	8.880
3.Ostalo	257.024	-

Izvor: izrada autora na temelju preuzetih podataka, raspoloživo na: <http://www.fina.hr> [18.07.2016]

Iz tablice 4.vidljivi su financijski prihodi Konzuma d.d. koji obuhvaćaju kamate, pozitivne tečajne razlike i ostale financijske prihode. Svi prihodi su se povećali u 2015.godini u ukupnom iznosu od 272.217 tisuća kuna. U ukupnim financijskim prihodima vidljivo je da su pozitivne tečajne razlike najmanje zastupljene u obje godine, dok su ostali financijski prihodi najviše zastupljeni.

U ukupnoj strukturi financijskih prihoda najveću skupinu čine ostali financijski prihodi u 2015.godini. Najmanje doprinose pozitivne tečajne razlike u obje godine, dok ostalih financijskih prihoda u prethodnoj, 2014.godini uopće nema.

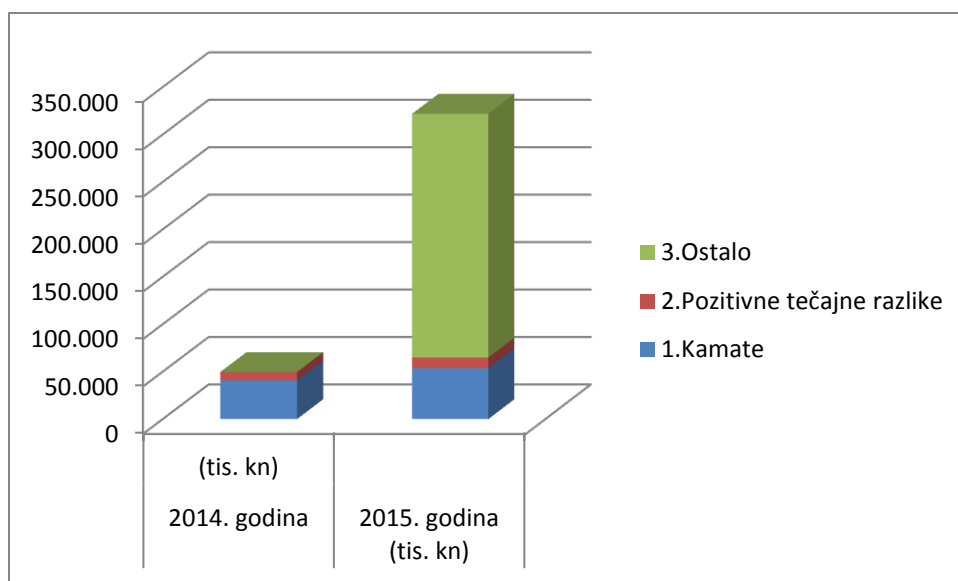
U tablici 9. prikazat će se izračun horizontalne analiza ostalih poslovnih prihoda Konzum d.d. , a ispod tablice će se dati komentar na analizu. Podaci će se prikazati na grafikonu 5.

Tablica 9: Horizontalna analiza financijskih prihoda poduzeća Konzum d.d.

Godina	2014. godina (tis. kn)	2015. godina (tis. kn)	Iznos povećanja/smanjenja % iz 2015. na 2014.	
			Iznos	%
I.FINANCIJSKI PRIHODI	49.648	321.865	272.217	548,29%
1.Kamate	40.768	53.791	13.023	31,94%
2.Pozitivne tečajne razlike	8.880	11.050	2.170	24,44%
3.Ostalo	-	257.024	257.024	0,00%

Izvor: izrada autora

Iz priložene tablice možemo vidjeti kako su svi financijski prihodi porasli za 272.217 kuna u 2015.godini u odnosu na 2014.godinu. Sve stavke imale su pozitivan trend rasta. Kamate su porasle za 31,94% i imaju najveći udio u financijskim prihodima. Slijede ih pozitivne tečajne razlike.

Graf 5: Struktura financijskih prihoda poduzeća Konzum d.d. u 2014. i 2015. godini

Izvor: izrada autora

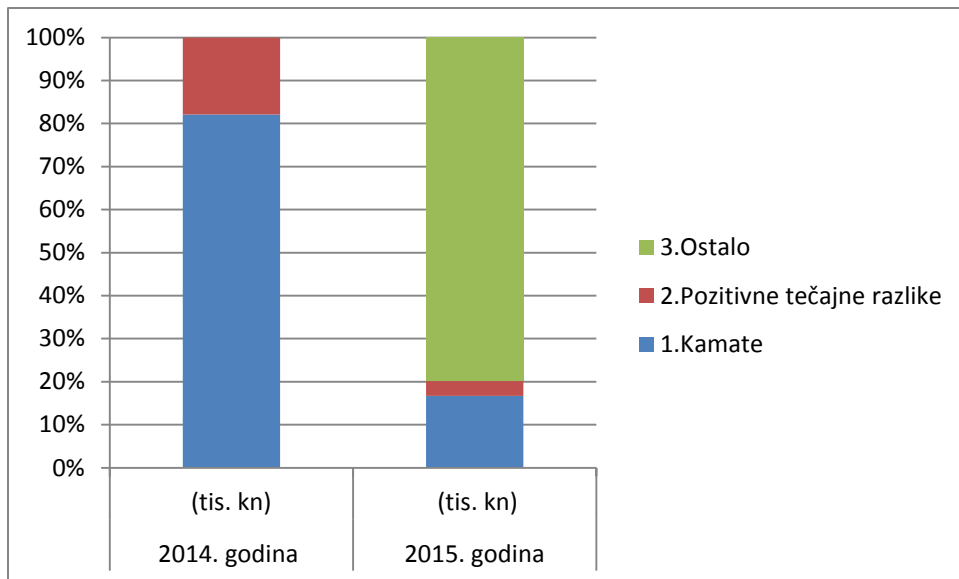
U tablici 10. prikazat će se izračun vertikalne analize ostalih poslovnih prihoda za Konzum d.d., a ispod tablice će se dati komentar na analizu. Podaci će se prikazati na grafikonu 6.

Tablica 10: Vertikalna analiza financijskih prihoda poduzeća Konzum d.d.

Godina	2014. godina (tis. kn)	2015. godina (tis. kn)	Struktura fin. prihoda u 2014. i 2015. godini u %	
			2014.	2015.
I.FINANCIJSKI PRIHODI	49.648	321.865	100%	100%
1.Kamate	40.768	53.791	82,11%	16,71%
2.Pozitivne tečajne razlike	8.880	11.050	17,89%	3,43%
3.Ostalo	-	257.024	0,00%	79,85%

Izvor: izrada autora

Vertikalnom analizom u ovom primjeru uspoređuje se struktura financijskih prihoda poduzeća Konzum d.d. Promatrajući strukturu prihoda kroz dva uzastopna razdoblja (2014. i 2015.godina) uočeno je da kamate zauzimaju većinski udio, 82,11% u 2014.godini. U idućoj godini najveći udio zauzimaju ostali financijski prihodi sa udjelom od 79,85%. Zanimljivo je kako u prethodnoj godini uopće nema ostalih financijskih prihoda, dok su u idućoj godini najveća stavka u strukturi ukupnih financijskih prihoda. Nije zabilježen nikakav pad iz godine u godinu.

Graf 6: Struktura finansijskih prihoda poduzeća Konzum d.d.u 2014. i 2015. godini

Izvor: izrada autora

5. ZAKLJUČAK

Prihodi su bitna stavka svakog poduzeća jer utječu na rezultat poslovanja. Pozitivna su komponenta poslovnog uspjeha jer povećavaju imovinu i kapital.

Poduzeća trebaju pratiti svoje prihode i rashode, poznavati vrste prihoda, njihovo priznavanje, mjerenje te vođenje u poslovnim knjigama jer su iznimno važni za uspjeh cjelokupnog poslovanja. Prema računu dobiti i gubitka, prihode dijelimo na prihode iz osnovne aktivnosti, prihode iz drugih aktivnosti i financijske prihode.

Za priznavanje i mjerenje prihoda mali i srednji poduzetnici imaju obvezu primjenjivanja HSFI standard, dok veliki poduzetnici primjenjuju MSFI.

Priznaju se onda kada su stvarno nastali, a ne kada su naplaćeni ili isplaćeni.

U prihode ubrajamo i nerealiziranu dobit. Na primjer prema HSFI ukidanje gubitka od umanjenja vrijednosti dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine, osim goodwilla, priznaje se kao prihod, osim ako je imovina mjerena o revaloriziranim iznosima.

Pisanjem ovog rada provelo se računovodstveno praćenje prihoda poduzeća Konzum d.d. Analizom je utvrđeno da su redovni prihodi, prihodi od prodaje trgovačke robe najveći Konzumovi prihodi kroz 2014. i 2015. godinu. Može se vidjeti da je prihod u 2014. godini bio manji u odnosu na 2015. godinu i time zaključujemo da su prihodi rasli i da tome treba i dalje težiti kako bi uspješno poslovali. Najveću komponentu u prihodima od prodaje čine prihodi od prodaje trgovačke robe u zemlji, a slijedi ga prihod od prodaje trgovačke robe u inozemstvu.

Za razliku od prihoda od prodaje trgovačke robe koji su iz godine u godinu rasli, prihodi od prodaje usluga u zemlji i u inozemstvu su se smanjili u 2015. godini u odnosu na prethodnu, 2014. godinu. Prihodi i rashodi pokazuju promjenu koje se događaju na imovini poduzeća i obvezama prema izvorima. Zbog toga su dinamičke kategorije.

Prognoza za buduća razdoblja Konzuma d.d. bit će koncentracija na razvoj maloprodajnog poslovanja. Proširit će se prodaja preko Interneta. Cilj je povećavanje kvalitete i spektra usluga u prodavaonicama. Pri svemu tome nastojati će se primjenjivati društveno odgovorna načela ponašanja.

LITERATURA

1. Belak, V., Vudrić N., (2012) : Osnove suvremenog računovodstva, Belak Excellens d.o.o
2. Belak, V. (2006): Profesionalno računovodstvo, Zgombić & Partneri, Zagreb
3. Belak, V. I sur. (2012): Računovodstvo poduzetnika, Računovodstvo, revizija i financije, Zagreb
4. Bolfek B.: Pojam i vrste poduzeća, (2015.) Nastavni materijal, Sveučilište u Zadru, raspoloživo na: www.vsmti.hr/nastava/nastavni-materijali/doc_download/876-2-poduzece.html [20.07.2016.]
5. Financijski izvještaj Konzum 2014. i 2015. godina, <http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/pSubjektTrazi.do> [18.07.2016.]
6. Grupa autora: Računovodstvo, HZRFiD, Zagreb, (2003)
7. http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2015_07_78_1493.html, [18.07.2016.]
8. http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2015_08_86_1709.html, [18.07.2016.]
9. Konzum d.d. (2016): Službena web stranica poduzeća, osnovni podaci o poduzeću [Internet], raspoloživo na: <http://www.konzum.hr/O-Konzumu/O-nama/Misija-i-vizija> [20.07.2016.]
10. Odbor za standarde financijskog izvještavanja, raspoloživo na: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:32008R1126&rid=13> [19.09.2016.]
11. Sikavica, P., Bahtijarević-Šiber, F. (2001) Leksikon menadžmenta, Masmedia, Zagreb.
12. Tušek, B. (2015): Računovodstveno praćenje rashoda, prihoda i utvrđivanje rezultata poslovanja, Ekonomski fakultet Zagreb, Zagreb, str. 7., raspoloživo na: <http://web.efzg.hr/dok/RAC//btusek/rac/13.%20RA%C4%8CUNOVODSTVENO%20PRA%C4%86ENJE%20RASHODA.%20PRIHODA%20I%20REZULTATA%20POSLOVANJA.pdf> [16.07.2016.]
13. Žager, K., Tušek, B., Vašiček, V., Žager, L. (2008): Osnove računovodstva- Računovodstvo za neračunovođe, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb

POPIS SLIKA:

Slika: 1: Utvrđivanje financijskog rezultata

Slika 2: Odnos računovodstvenih pretpostavki, načela i standarda

Slika 3 : Struktura prihoda prema MSFI

Slika 4: Struktura ostalih poslovnih prihoda poduzeća Konzum d.d. u 2015 godini

POPIS TABLICA:

Tablica 1: Poslovanje domaćih maloprodajnih lanaca u 2014.godini

Tablica 2: Prihodi od prodaje Konzum d.d. za 2014. i 2015. Godinu

Tablica 3: Horizontalna analiza prihoda od prodaje poduzeća Konzum d.d.

Tablica 4: Vertikalna analiza prihoda od prodaje poduzeća Konzum d.d.

Tablica 5: Ostali poslovni prihodi Konzum d.d.

Tablica 6: Horizontalna analiza ostalih poslovnih prihoda poduzeća Konzum d.d.

Tablica 7: Vertikalna analiza ostalih poslovnih prihoda poduzeća Konzum d.d.

Tablica 8: Financijski prihodi Konzum d.d.

Tablica 9: Horizontalna analiza financijskih prihoda poduzeća Konzum d.d.

Tablica 10: Vertikalna analiza financijskih prihoda poduzeća Konzum d.d.

POPIS GRAFOVA:

Graf 1: Horizontalna analiza prihoda od prodaje poduzeća Konzum d.d.

Graf 2: Struktura prihoda od prodaje poduzeća Konzum d.d.u 2014. i 2015. godini

Graf 3: Horizontalna analiza ostalih poslovnih prihoda poduzeća Konzum d.d.

Graf 4: Struktura ostalih poslovnih prihoda poduzeća Konzum d.d.u 2015. godini

Graf 5: Struktura financijskih prihoda poduzeća Konzum d.d.u 2014. i 2015. godini

Graf 6: Struktura financijskih prihoda poduzeća Konzum d.d.u 2014. i 2015. godini

SAŽETAK

Prihodi zajedno sa rashodima daju sliku uspješnosti poduzeća kroz neko određeno vremensko razdoblje, najčešće godinu dana. Prihod može nastati povećanjem imovine ili smanjenjem obveza što znači povećanje glavnice. Možemo ih podijeliti na redovne i izvanredne. Redovni prihodi se dijele na prihode poslovanja i prihode financiranja.

Problem i cilj istraživanja u ovom radu predstavlja utvrđivanje specifičnosti računovodstvenog praćenja prihoda i njihovu važnost za upravljanje poslovanjem. Rezultati istraživanja su pokazali da je poduzeće Konzum d.d. u 2015. godini imalo bruto domaći proizvod (BDP) realno 1,6% veći od ostvarenog u 2014. godini. To je prvi realni godišnji porast unazad 7 godina. Konzum je u 2015. godini ostvario ukupne prihode od prodaje roba u iznosu od 12.947 milijuna kuna u odnosu na 2014. godinu to je porast od 6,7%. Porast je ostvaren u svim oblicima poslovanja: maloprodaji, veleprodaji i trgovini naftnim derivatima.

Ključne riječi: računovodstvo, prihodi, analiza

SUMMARY

Incomes and expenses show us how successful a company actually is through a specific time period, most commonly we are talking about period of one year. Income can appear by increasing assets or by reducing liabilities which means an increase of equity. We can split them into ordinary incomes and extraordinary incomes. Ordinary incomes can further be split into incomes from operations and financial incomes.

Problem and goal of this research is to determine specifics of tracking incomes in accounting and how important incomes are for running a business. The results of a research show that Konzum d.d. had a 1.6% increase in real gross domestic product (GDP) in 2015 when compared to the one in 2014. That is the first real annual growth in the past 7 years. Konzum achieved income in total of 12.947 mil HRK from selling goods, which is a growth of 6.7% in 2015 when compared to 2014. The growth was visible in all forms of business: retail, wholesale and trade in petroleum products.

Keywords: accounting, incomes, analysis